

Nú fer hjúnabandið í søguna

Ein kunning og ávaring til Føroya fólk

Jógvan á Lakjuni
løgtingsmaður

Um nakrar dagar fer Løgtingið at hava triðju viðgerð av hjúnabandslógini, og verður uppskotið samtykt, so er hjúnabandið, sum vit kenna tað, farið í søguna. Tað hjúnabandið, sum Skaparin sjálvur innsetti, millum ein mann og eina konu, verður nú avtikið.

Hetta fer samgongan millum Javnaðarflokkin, Tjóðveldi og Framsókn at syrgja fyri, og tey gera taðuttan yvirhøvur at hava lýst, hvørjar øgiligar avleiðingar hetta fer at fáa á samfelagið og okkara eftirkomarar.

Í staðin fáa føroyingar nú eina lóg um ein heilt annan búfelagsskap, sum ikki kann kallast hjúnaband. Tí nú fara menn at kunna velja, um teir ætla sær at giftast við eini konu ella einum øðrum manni, og ein kona kann nú

velja, um hon fer at giftast við einum manni ella eini aðrari konu.

Hetta er tann beiski veruleikin, so ótrúligt tað enn kann ljóða! Og so lóggeva tey eisini beint inn í kirkjuna!

Sjálvur havi eg fylgt ógvuliga væl við í hesum málinum, og eg má siga, at tað er óhugnaligt at hava upplivað, hvussu eitt mál sum hetta – bara tí at tað er eitt lgbt-mál og av teirri grund “politiskt korrekt” – er lumpað og lirkað ígjøgnum ta politisku skipanina, og eg eri hundrað prosent visur í, at einki annað mál hevði farið ígjøgnum upp á henda mátan.

Alt baklandið hjá kirkjunum, Føroya biskupur, Stiftstjórnin, Felagið fyri kirkjuráðslimir og Prestafelagið, hava í hoyringarskrivi sagt, at tey kunnu als ikki viðmæla, at hetta verður gjørt.

Men tað leggja løgmaður

og “kirkjuministarin” í Føroyum, Rigmor Dam, einki í. Nei, tey fara nú ímóti kirkjunnar vilja beinleiðis inn og taka ein lógartryggjaðan verjugarð rundan um kirkjuna burtur, soleiðis at tað nú bara skal eitt ritual til, at tvey av sama kyni kunnu verða signað í kirkjunum.

Hetta er eitt ræðandi stig, sum samgongan hevur tikið – eitt stig, sum gongur beint ímóti aldargomlum siðvenjum og øllum teimum avtalum, sum flokkarnir á Løgtingi hava gjørt í sambandi við kirkjuna.

Eg havi verið í Mentanarnevndini í sambandi við viðgerðina av hesum máli, og tað hevur verið nívandi at hoyrt umboðini fyri kirkjuna, sjálvan biskup, Jógvan Fríðriksson, og Una Næs, dómpróst, hvussu harmir og argir teir saman við øllum tí kirkjuliga baklandinum, Prestafelagnum og Fe-

lagnum fyri kirkjuráðslimir eru um gongdina í hesum máli – hesum, at kirkjan ikki hevur verið eftirspurd og ikki hevur verið við í prosessini, men nú móti endanum av viðgerðini verður drigin inn í málið og í veruleikanum er komin í neyð og ikki veit, hvat hon skal gera. Ja, so ógvuslig orð sum “yvirrulað”, “arrogant” og “provokerandi” hava verið nýtt um viðferðina, sum kirkjan hevur fingið frá samgonguni!

Hetta er ein niðurgering og vanvirðing av kirkjunum!

Eg skilji væl, at meirilutin í Mentanarnevndini (Hanna Jensen, Kristianna Winther Poulsen, Óluva Klettskarð, Katrin Kallsberg og Jónleif Johannesen) ikki torir at skriva meira enn fyra reglur í sínum álit til Løgtingið aftan á øll tey álvarsomu orðini frá kirkjunum.

Og meirilutin við Honnu

Jensen á odda sigur bara, at tey meta, at hetta, sum tey gera, fer at tryggja, at kirkjan framhaldandi sjálf kann taka avgerðir viðvíkjandi málinum at signa borgarlaga gift.

Men biskupur hevur við síni reaktión longu víst, at metingin hjá meirilutanum í Mentanarnevndini als ikki heldur stikk. Kirkjunnar sjálvræði at skipa egin viðurskipti eru als ikki vird.

Biskupur hevur longu boðað frá hesum. Verður hetta samtykt, má hann í somu løtu geva prestunum tænastuboð um ikki at signa borgarlaga gift í kirkjunum.

Eg hevði væntað, at onkur í Javnaðarflokkinum fór at steðga hesum álopinum á kirkjuna. Hugsu mangan um teir gomlu javnaðarmennin, Jákup Frederik Øregaard, Poul Jacob Olsen, Jørgen Thomsen, Hilmar Bech o.a., og eg kann lítið ætla, hvussu

forharmaðir teir høvdu verið í dag.

Í fjør segði m.a. formaðurin í tingbólki Javnaðarflokksins, Jónleif Johannesen, at tey við broytingaruppskoti ætlaðu at binda um heilan fingur fyri at verja kirkjuna. Men hetta vóru eisini bara orð!

Vit hava í dag ein javnaðarløgmann, Aksel V. Johannesen, sum pressar hetta ígjøgnum, og Henrik Old, sum fyri trimum árum síðani atkvøddi ímóti hesum, klývur ikki í tvey, hóast hann saktans kundi steðgað málinum!

Frá Tjóðveldi og Framsókn er einki at vænta, tí tey eru farin púrasta út at koyra. Tjóðveldi kallar enntá avtøkuna av hjúnabandinum fyri “at byggja land”.

So syndarligt er skilið.

Hvør er politiska ætlanin við *Bústøðum*?

Eli Brimsvík, formaður.
Havnar Handverkarafelag

Við hoyrdu nú um dagarnar tekniska stjóran í **Bústøðum** greiða frá, at íbúðirnar í Máttalág, sum ætlanin er at byggja, skulu útlendingar byggja. Grundgevingin er, at føroyskar fyrirkur eru ikki kappingarførar!

Hvat verður henda útsoðn grundað á?

Áhugavert hevði verið at fingið upplýst, hvussu nógv ar fyrirkur talan er um. Havi tosað við nakrar teirra, sum allar vísa á, at tær als ikki eru spurgdar, ei heldur bidnar um nakran prís. Fleiri av hesum fyrirkurum, sum hava sett lærlingar við, hava ikki arbeiði niðurfyri til stórt meir enn 3 mánaðir fram, so hetta ávirkar eisini

grundarlagið undir útbúgvingunum hjá teimum.

At tað almenna gongur á odda at lata útlendingar gera arbeiðini ger ikki støðuna betri. Tað er tíverri ikki ókent, at kvaliteturin ikki stendur mót, og byggisjusk hava vit alt ov ofta verið vitni til.

Hava vit als einki lært?

Hvar er SEV í øllum hesum?

Í § 6 í **Handbók fyri El-innleggjarar** stendur at: El-innleggjarin kann ikki fráboða ella átaka sær ábyrgd av arbeiði, ið er gjørt av persónum, sum ikki starvast í virkinum.

Verða so bara undantaksloyni givin?

Samstundis verður frá politiskari síðu róð fram undir tankan um, at fakfeløg eiga at lána **Bústøðum** pening at byggja fyrir! Hví skulu fakfeløg tað, tá ið arbeiðið ikki so mikið sum verður gjørt av føroyskari arbeiðsmegi? Tað hjálpir lítið at rópa

um ein sjálvberandi búskap og síðan ganga á odda fyri, at skattakrónurnar enda í útlenskum kommunukassum. Tí tað er gongdin, lata vit útlendingum alt tað stóra arbeiðið at gera fyrirløtvinning og fyrir at spara nakrar krónur her og nú.

Søgan hevur víst okkum, at vanliga verða tað føroyskar fyrirkur, sum kortini mugu taka um endan, tá ið kvaliteturin ikki visir seg at standa mót við tað, sum biðið varð um, og goldið varð fyrir.

Løgið, at vit einki hava lært, og uppáftur løgnari tykist tað, at politiskt verða oyru og eygu latin aftur fyrir veruleikanum. Vit hava fyrir kortum hoyrt stjóran á Mest og aðrar stjórar við greiða frá, at føroyingar eru í allar mátar kappingarførir við útlendingar, men ikki hjá **Bústøðum** – har er uppáhaldið tað øvuta.

Annað dømi er strandfaraskipið Smyril, sum var í dokk uttanlands herfyri.

Teir høvdu føroyskar handverkarar við til ymiskar uppávur, og teir vórðu stórliga róstir fyrir dugnaskap og skjótleika, so her haltar okkurt við frágreiðingini frá **Bústøðum**. Í útlondum mangla føroyskir handverkarar, hví man tað vera? Neyvan tí, at teir ikki eru kappingarførir!

Tað tykir mær eitt sindur løgið, at tað nú bráðliga skal vera so stórir tørvur á leiguíbúðum. Hví hava tær ikki verið raðfestar fremst, heldur enn at byggja marglætisíbúðir Yviri við Strond, har vanlig fólk ikki hava ein livandi kjans at fáa sær bústað, men bara fólk við sera góðum lønum og pensjónum hava ráð at leiga?

Spurningurin kann tí av røttum verða settur, hvør er ætlanin við **Bústøðum**?

fyrst og fremst

www.in.fo